

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 735/2024
20.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Гордане Којић, Александра Степановића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због противправног дела које је у закону одређено као кривично дело угрожавања сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва КТЗ бр. 773/24 од 05.06.2024. године, поднетом против правноснажног решења Основног суда у Сремској Митровици Кв.бр.128/24 од 11.04.2024.године, у седници већа одржаној дана 20.06.2024. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва КТЗ бр. 773/24 од 05.06.2024. године и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажним решењем Основног суда у Сремској Митровици Кв.бр.128/24 од 11.04.2024.године, учињена повреда закона из члана 485.став 1.тачка 1) у вези члана 441. став 4. и члана 266. ЗКП.

Образложење

Решењем Основног суда у Сремској Митровици К.бр.192/22 од 20.11.2023.године, које је исправљено дана 02.02.2024.године, досуђени су окривљеном АА трошкови кривичног поступка на име одбране од стране изабраног браниоца-адвоката Бранислава Пејновића, у износу од 220.500,00 динара, док је у преосталом делу, у износу од 153.000,00 динара, захтев одбијен као неоснован.

Решењем Основног суда у Сремској Митровици Кв.бр.128/24 од 11.04.2024.године одбијена је као неоснована жалба ОЈТ у Сремској Митровици, изјављена на решење Основног суда у Сремској Митровици К.бр.192/22 од 20.11.2023.године, које је исправљено дана 02.02.2024.године.

Против правноснажног решења Основног суда у Сремској Митровици Кв.бр.128/24 од 11.04.2024.године, јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва је

поднео захтев за заштиту законитости КТЗ бр. 773/24 од 05.06.2024. године, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези члана 441. став 4. и члана 266. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и донесе пресуду којом ће утврдити да је другостепеним решењем суд повредио закон у корист окривљеног.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног АА, адвокату Браниславу Пејновићу, у складу са одредбом члана 485. став 1. ЗКП, и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета и правноснажну пресуду против које је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Из списка предмета произилази да је решењем Основног суда у Сремској Митровици К.бр.192/22 од 20.11.2023.године према окривљеном АА због извршења противправног дела које је у закону одређено као кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, изречена мера безбедности обавезног лечења на слободи. Истим решењем је одређено да на основу члана 265. ЗКП, трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП, прописано је да када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије, или се окривљени ослободи од оптужбе изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) тог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3), као и награда вештака стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Према стању у списима, према АА је изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи због противправног дела које је у закону одређено као кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ. Како се ради о кривичној санкцији која је медицинско-психијатријског карактера и према неурачунљивом лицу се изриче првенствено из медицинских и безбедносних разлога, такав учинилац не може бити обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка у смислу члана 246. став 1. ЗКП. Али, то не подразумева да има(како нижестепени судови утврђују) законског основа да се утврди на основу члана 265. став 1. ЗКП да сви трошкови(дакле и изабраног браниоца), падају на терет буџетских средстава суда.

Одредбом члана 266. ЗКП одређено је да награду и нужне издатке браниоца и пуномоћника оштећеног као тужиоца или приватног тужиоца дужно да плати заступано лице, без обзира ко је по одлуци суда дужан да сноси трошкове кривичног поступка, осим ако по одредбама тог законика награда и нужни издаци браниоца падају на терет буџетских средстава суда, те да ће се, ако је окривљеном постављен бранилац, а плаћањем награде и нужних издатака би било доведено у питање издржавање окривљеног или издржавање лица које је он обавезан да издржава, награда и нужни издаци браниоца исплатити из буџетских средстава суда.

По оцени Врховног суда, у конкретном случају када је у кривичном поступку изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења и првостепени суд својим решењем одредио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, суд није применио одредбу члана 266. ЗКП. Дакле, треба имати у виду законску одредбу члана 265. став 1. ЗКП, односно да кривични поступак према окривљеном није обустављен, нити је одбијена оптужба, односно окривљени није ослобођен од оптужбе, те нема законских услова да нужни издаци и награда браниоца окривљеног падају на терет буџетских средстава суда, а посебно у ситуацији када бранилац није био постављен као бранилац по службеној дужности (у ком случају би, евентуално, награда и нужни издаци браниоца могли бити исплаћени из буџетских средстава, само ако се утврди да би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног или лица које је он обавезан да издржава).

Одредба члана 266. ЗКП прописује да је награду и нужне издатке дужно да плати заступано лице, без обзира ко је по одлуци суда дужан да сноси трошкове кривичног поступка. Ово из разлога јер између окривљеног и његовог браниоца као и између заступаног лица и његовог пуномоћника, постоји уговорни однос на основу којег се једна страна обавезује да пружи захтеване правне услуге, а друга страна да ове услуге плати, те не постоји законска могућност да награда и нужни издаци изабраног браниоца окривљеног буду исплаћени из буџетских средстава суда у наведеној процесној ситуацији.

Из изнетих разлога, Врховни суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и на основу члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП и члана 493. ЗКП, утврдио да је побијаним решењем Основног суда у Сремској Митровици Кв.бр.128/24 од 11.04.2024. године учињена повреда закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези члана 441. став 4. и члана 266. ЗКП, не дирајући у правноснажност наведеног решења.

**Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић